

Witwasparadijs

EW
20/2/21

Criminelen hebben vrij spel. Meer expertise bij overheid levert geld op.

In Nederland wordt jaarlijks zo'n 16 miljard euro witgewassen. Daarbij gaat het vooral om de opbrengst uit drugshandel en fraude. Van al dat zwarte geld weet de overheid ondanks alle goede bedoelingen en alle inzet van betrokken instanties maar zo'n 200 miljoen af te pakken. Schikkingen met banken en andere ogenschijnlijk nette bedrijven zorgen soms nog voor wat florissantere cijfers, maar het blijft te mager.

In een rapport hekelt fraude-expert Bob Hoogenboom de situatie in de vastgoedsector, een risicovolle markt voor witwassen. Criminelen gebruiken panden niet alleen om wit te wassen, maar ook als locatie voor drugsproductie of om hun zwarte geld op te slaan.

Makelaars en notarissen klagen dat ze van politie en justitie nooit terug horen wat er met hun meldingen van ongebruikelijke transacties is gebeurd. Hoogenboom signaleert 'opstandige betrokkenheid' van zogenoemde poortwachters: zij staan niet te springen om te melden. De procedure kost tijd en de uitkomst is onzeker. Bij de overheid ontbreken de kennis en mankracht om alle meldingen te onderzoeken. Terecht pleit Hoogenboom voor een verdubbeling van de capaciteit. Meer expertise kost weliswaar geld, maar levert ook geld op.

De wet die het delen van privacygevoelige gegevens tussen bijvoorbeeld banken mogelijk zou maken om witwassen aan te pakken, ligt nog steeds bij de Eerste Kamer en lijkt geen meerderheid te halen. Zo schiet het niet op en zijn de criminelen nog altijd de lachende partij. Geen daden, maar woorden. **Gerlof Leistra**

BANKEN

'Ralph Hamers herinnerde zich belangrijke e-mail niet'

Van onze redacteur
Amsterdam

Ralph Hamers, de voormalige ceo van ING, kon zich tijdens een verhoor van de FIOD een belangrijke e-mail uit 2014 niet herinneren waarin hij werd gewaarschuwd voor witwasrisico's die de bank liep. Dat schrijft Trouw op basis van documenten die de krant in bezit heeft. De advocaat van Hamers betoogt juist in de strafzaak tegen de topman dat Hamers wel wist van de e-mail en er ook actie op heeft ondernomen.

Het verhoor van Hamers maakte deel uit van het onderzoek dat het Openbaar Ministerie deed naar het falende witwasbeleid van de bank en dat in 2018 in een schikking van €775 mln uitmondde. Het OM zag toen geen aanleiding om Hamers zelf te vervolgen voor de misstanden bij de bank. Maar na een procedure die was aangespannen door een stichting van Pieter Lakeman, moest van de rechter toch een strafprocedure worden gestart tegen de voormalige topman die nu aan het roer staat bij de Zwitserse bank UBS.

In de bewuste e-mail schrijft het hoofd juridische zaken dat de bank klanten niet voldoende controleert op criminele geldstromen, en dat het van het 'allergrootste belang' wis dat ING actie onderneemt. Als de bank geen orde op zaken zou stellen, zou de bank in 'strafrechtelijke problemen' kunnen komen. Ook bestuurders zouden voor de rechter kunnen verschijnen.

De e-mail kan mogelijk een belangrijke rol spelen in de strafzaak tegen Hamers over fraudebestrijding bij de bank. Het hof verwees in december al expliciet naar deze mail toen het het OM opdracht gaf Hamers alsnog te vervolgen. In die zaak moet worden aangetoond dat Hamers bewust het risico heeft aanvaard dat de bank grote risico's liep op strafbaar gedrag.

Hamers heeft dan mogelijk geen herinnering gehad aan de alarmerende mail, Trouw haalt ook stukken aan waaruit zou blijken dat hij er wel actief op acteerde. Hij zou zelfs aan een medebestuurder hebben gevraagd of de bank niet nog méér kon doen om aan de waarschuwingen tegemoet te komen.

8 D
25/21
16